

چگونه «نی نامه» مثنوی پدید آمد

مهدی سیاح زاده

درباره ی پدید آمدن این اولین هیجده بیت آغازین مثنوی، روایتی از مرحوم «زین العابدین مستعلیشاه شروانی» در کتاب «بستان السیاحه» نقل شده، که ما آن را از «مثنوی کلاله ی خاوران» مرحوم حاج محمد رمضان، نقل به مضمون می کنیم: روزی «حسام الدین چلبی» مرید محبوب مولانا، از او خواسته است مانند منطق الطیر عطار و یا حدیقه الحقیقه سنایی مطالب عرفانی را برای مریدانش بگوید. مولوی همان لحظه از لای دستار خود کاغذی بیرون آورد که حاوی هیجده بیت شعر بوده و می گوید، دیشب در این باره می اندیشیده ام و این ابیات را سروده ام. وقتی این هیجده بیت شعر را می خوانیم، می بینیم به واقع مولوی بسیاری از دیدگاه های خود را در همین هیجده بیت بطور فشرده آورده است. لذا درک این مقدمه برای دریافت بقیه ی مطالب عرفانی مثنوی بسیار ضروری است.